

Velkommen til åbningen af amtmandens have!

Jeg hedder Niels-Holger Larsen, og er formand for Rønne Byforening

Jeg vil starte med at give en stor og respektfuld tak til arbejdsgruppen GrønneRønne, som har sørget for, at haven er blevet åbnet for offentligheden – som forsøg.

Den have vi står i, ejes i dag af Bornholms Regionskommune, som overtog den efter staten, da den ikke havde brug for den mere.

Haven – og gården - kan føres langt tilbage til i 1700-tallet. Men først fra 1839, blev den til amtmandens have, idet amtsgården blev embedsbolig for den daværende amtmand Krabbe. Nogle af træerne kunne godt være fra den gang.

På ældre fotos kan man se, at haven tidligere har været mere tæt og med store træer, også i haven inde i gården.

Den sidste amtmand på stedet, Jørgen Varde, 1998-2005, fik haven sat i stand i 2002-2003 – den var noget af et vildnis, skriver han i en artikel om haven i byforeningens 50 års jubilæumsskrift 2009.

Det var almindeligt at embedsmændene, kommandanten, provsten, men også storkøbmændene havde sådanne store haver, hvor man kunne promenere og nyde selskabelighed – og havernes frugter, hvor figen, morbær og fersken var specielle.

Byforeningens tidligere og nu afdøde formand Johannes Thoms har i et lille – for længst udsolgt - hæfte beskrevet, hvordan Rønne har været præget af og kendt for sine frodige og eksotiske haver.

Det er nu 50 år siden at Thoms skrev dette hæfte, som nok også var en optakt til at tre store haver blev fredet – Præstegårdshaven, Kommandantgårdens have og denne amtmandsgårdens have.

De tre store haver skulle beskyttes mod udstykning og bebyggelse, og for især denne have skulle dens sydlandske og eksotiske præg bevares. Flere træer nævnes specielt, blandt andet tre store valnøddetræer i gården ud mod Storegade – de blev for nylig fældet, delvis udgået, men heldigvis erstattet af tre nye valnøddetræer.

Der er altså stadig vilje til at pleje haven rigtigt.

Byforeningen forærede i 2001 et Tempeltræ, en gingo biloba, til haven – den står der endnu, og vi har aftale om, at vi også vil forære et Kejsert træ til haven – der forsvandt nemlig et Kejsert træ fra Snellemark tidligere i år – der hvor den nye toiletbygning nu står.

I kan læse mere om haverne i Rønne, artiklerne - jeg nævnte - på Rønne Byforenings hjemmeside.

Vi skal nemlig videre i programmet.

Børn fra Dramaskolen vil optræde, og Luthersk Missions hornorkester vil fylde haven med musik.

Endnu engang velkommen – og tak til GrønneRønne, der i dag og den 20. vil være her og sørge for at alt fungerer.

Haven lukkes kl. 17.00.

God fornøjelse!